

Årsplan for samfunnsfag 10.trinn Oddemarka skole 2026-2027

**Faglærer: Håkon Abelseth,
Ernst Ravnaas, Geir Berntsen,
Olai Dahle, Henrik André
Liknes, Ole Henrik Mostad**

Læringsressurser: Relevans 10 i bokformat og digitalt, samt andre digitale ressurser

LK20 (samfunnsfag etter 10.trinn):

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

1. *bruke samfunnsfaglige metoder og digitale ressurser i egne undersøkelser, presentere funn ved hjelp av digitale verktøy og drøfte hvor gyldige og relevante funnene er*
2. *vurdere på hvilke måter ulike kilder gir informasjon om et samfunnsfaglig tema, og reflektere over hvordan algoritmer, ensrettede kilder eller mangel på kilder kan prege forståelsen vår*
3. *drøfte hvordan framstillinger av fortiden, hendelser og grupper har påvirket og påvirker folks holdninger og handlinger*
4. *utforske hvordan teknologi har vært og fremdeles er en endringsfaktor, og drøfte innvirkningen teknologien har hatt og har på enkeltmennesker, samfunn og natur*
5. *reflektere over hvordan mennesker har kjempet og kjemper for forandringer i samfunnet og samtidig har vært og er påvirket av geografiske forhold og historisk kontekst*
6. *sammenligne hvordan politiske, geografiske og historiske forhold påvirker levestandard, bosettingsmønstre og demografi i forskjellige deler av verden i dag*
7. *gjøre rede for årsaker til og konsekvenser av sentrale historiske og nåtidige konflikter og reflektere over om endringer av noen forutsetninger kunne ha hindret konflikten*
8. *gjøre rede for årsaker til og konsekvenser av terrorhandlinger og folkemord, som holocaust, og reflektere over hvordan ekstreme holdninger og ekstreme handlinger kan forebygges*
9. *utforske og beskrive hvordan menneske- og urfolksrettigheter og andre internasjonale avtaler og samarbeid har betydning for nasjonal politikk, menneskers liv og likestilling og likeverd*
10. *gjøre rede for forundersøkningen av samene og de nasjonale minoritetene og urettferdigheten de har blitt utsatt for, og reflektere over hvilke konsekvenser det har hatt og har på individ- og samfunnsnivå*
11. *beskrive ulike dimensjoner ved bærekraftig utvikling og hvordan de påvirker hverandre, og presentere tiltak for mer bærekraftige samfunn*
12. *vurdere hvordan arbeid, inntekt og forbruk kan påvirke personlig økonomi, levestandard og livskvalitet*
13. *reflektere over likheter og ulikheter i identiteter, levestandard og kulturuttrykk og drøfte muligheter og utfordringer ved mangfold*
14. *utforske og reflektere over egne digitale spor og muligheten for å få slettet sporene og verne om egen og andres rett til privatliv, personvern og opphavsrett*
15. *reflektere over hvordan identitet, selvbilde og egne grenser utvikles og utfordres i ulike fellesskap, og presentere forslag til hvordan man kan håndtere påvirkning og uønskede hendelser*
16. *reflektere over hvilke aktører som har makt i samfunnet i dag, og hvordan de begrunner standpunktene sine*
17. *utforske ulike plattformer for digital samhandling og reflektere over hvordan digital deltakelse og samhandling påvirker formen på og innholdet i samfunnsdebatten*
18. *beskrive sentrale lover, regler og normer og drøfte hvilke konsekvenser brudd på disse kan ha for den enkelte og for samfunnet på kort og lang sikt*
19. *beskrive trekk ved det politiske systemet og velferdssamfunnet i Norge i dag og reflektere over sentrale utfordringer*

Uke:	Tema:	Innhold:	Vurdering:	LK 20
34-39	Velferd for alle	Velferdsstaten Skatter og avgifter Omfordeling Trygd Folketrygd Skatter og avgifter (statens inntekter og utgifter) NAV Sysselsetting Norge blir en velferdsstat (historisk perspektiv, husmortiden) Utfordringer for velferdsstaten vår	Fagkunnskap i timer Muntlig oppgave/prøve rundt velferdsstatens utfordringer.	16, 18, 19
40	Høstferie			
41-45	Økonomi og samfunn	Næringsliv Virksomhet Næringslivet Offentlige og private virksomheter – den tredje sektor Å bli gründer Swot-analyse, relevans s. 244 NRK TV: Gründere. https://tv.nrk.no/serie/grunderne	Fagkunnskap i timer Planlegg av egen bedrift/virksomhet	4, 8, 9, 11, 12, 16
47-(49 utgår) 50	En sammenvevd verden	Globalisering (utvikling av teknologi) Internasjonal handel Internasjonal handel truer klima og miljø Multinasjonale selskaper Ulovlig internasjonal handel	Fagkunnskap i timer Refleksjonsnotat	4, 5, 11
51-1	Juleferien			

01-11 (uke 6 og 8 utgår)	Jordas fremtid	Migrasjon Befolkningsvekst Demografi Bosettingsmønster Flyktningstrøm Asyl Bærekraftig utvikling - På flukt fra klima og miljø Hans Rossing om demografi og utvikling, BBC: https://www.youtube.com/watch?v=Z8t4k0Q8e8Y https://www.youtube.com/watch?v=BkSO9pOVpRM	Fagkunnskap i timer Prosjekt og utforming av problemstilling	2, 16, 19, 6, 7, 11
12	Påskeferie			
13-17	Krig mange steder	Konflikter etter 1945 – Den kalde krigen Nyere konflikter (den arabiske våren)	Fagkunnskap i timer Prøve om fagstoffet	2, 3, 4, 5, 7, 18
18-22	Å forandre verden med vold	Folkemord, Holocaust. Radikalisering Terrorisme Ekstremisme: Ytterpunkter på venstre- og høyresiden Ulike terrorgrupper Kjente terroraksjoner 22. juli – Utøya NRK TV: 22.juli serie, episode 2-3 - https://tv.nrk.no/serie/22-juli	Fagkunnskap i timer Muntlig deltakelse og refleksjon	2, 7, 8, 9, 13